

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XXIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

semen verbi eius in nobis retinuerimus, illi obediē-
tiam præstantes. Qui igitur iactat se in Christo mane-
re, debet sicut Christus ambulauit, & ipse ambulare,
1. Ioan. 2. & DEVS charitas est, qui manet in cha-
ritate, &c. & iterū, Qui facit iustitiam, ex Deo natus
est: ergo non qui solū credit iustitiam. Summa, inter-
na illa cordis iustitia, quæ est in corde nostro propter
fidem in Christum, non potest esse sine externa ope-
rum iustitia. Nam interna externam fecundam fa-
cit, & externa internam adesse testatur. Qui ergo v-
tranque accipit & habet iustitiam, is verbum Dei se
accepisse & credidisse iactet, & de hoc gratias Deo a-
gat, & proximum non contemnat, sed qui in sola car-
nis libertate gloriatur, tantum abest vt Euangelium
susceperit.

CAPVT XXIX.

VIA à plerisque iactatur fidei iustitia,
quasi sola sufficiat ad salutem & remis-
sionem, inquirendum est, quid sit fidei
iustitia: deindè, in quo consistat vt inte-
gra & perfecta sit. Fidei iustitia est, ex
corde credere quòd Christus mortuus est pro pecca-
tis nostris, & quòd resurrexit propter nostram iusti-
ficationem, Romanorum quarto: id est, quòd credo
nihil esse in mundo, quod peccata mea tollere pote-
rit, nisi vnica Christi mors. Ioan. primo. Agnus Dei
&c. deindè, quòd nihil sit quo subsistam in iudi-
cio contra peccatum, diabolū, & mortem æternam
præter iustitiam Christi, quæ per fidem in illum mihi
gratis distribuitur, id est, qua iustificor contra dæ-
monem & peccatum. Romanorum quarto: credenti
in eum qui iustificat impium, fides reputatur illi ad
iustitiam. & ponit exemplum de Abraham, qui credi-
dit Deo, pmittenti ei prolem, etiam si corpus emor-
tuum haberet, & iam ferè centum annorum, Sara

quoq; emortua, quia nonagenaria: sed confortatus si
 de, dans gloriam Deo, plenissimè sciens quia quæcū.
 que promisit Deus, potens est & facere: & ideo hæc
 des reputata est illi ad iustitiam: hoc autem non est
 scriptum solū propter illum, sed & propter nos, qui-
 bus reputatur fides ad iustitiam: iustitia ergo fidei
 est, credere quòd gratis sine merito nostro per sangui-
 nem Christi iustificamur & liberamur ab ira Dei.
 nam hæc iustificatio si aliundè potuisset esse, Chris-
 tus gratis venisset, Gal secundo. Non est ergo iustitia
 ex lege, sed ex sanguine Christi gratis contingit cre-
 denti, vt promissio sit certa, Rom. 4. si ex lege pende-
 ret atq; operibus, nunquam esset quieta conscientia,
 neque certa. In solo ergo Christo quærere iustitiam
 & salutem, exigit iustitia fidei: quæ ideo dicitur iu-
 stitia fidei, quia quòd iustum est, Deo omnem glo-
 riam salutis & iustificationis nostræ dare, & laudare
 gloriam gratiæ suæ, Ephes. 1. Nobis nihil nisi pecca-
 tum & imperfectionem tribuere, sicut Propheta di-
 cit: ô Israël, perditio tua ex te est, ex me autem salus
 tua. Secundo, hæc iustitia fidei duplicem habet actū,
 si est integra & perfecta, primò cor intus purificat,
 Actorū. 15. fide purificans corda nostra, sanctificans
 atque iustificans, & sic D E O gratum reddit: deinde
 exterius fructificat pios atque sanctos fructus. non
 enim solam habet fiduciam per Christum diuinæ mi-
 sericordiæ consequendæ, sed etiam foris operatur
 & ostendit se, quòd hæc fides sit vera atque integra.
 Rom. 10. Corde creditur ad iustitiam, ore autem fo-
 ris fit confessio ad salutem. & Psalmo. 115. Credidi,
 propter quòd locutus sum. Ex duobus ergo illis acti-
 bus integra est iustitia fidei, & non solū dependet
 ab inani & sterili fiducia ad Deum. Nam vera iusti-
 tia non solum ad affectum, sed & opus habet: nec ver-
 bo tantū diligit sed opere & veritate, 1. Ioan. 3. Quia
 ergo ad iustitiæ veritatem non solus affectus, sed
 & opus

& opus (si modò homo sit adultus) pertineat, ex hoc sequitur, quòd illa fides quæ opera habet, non est simulata, sed operatur per charitatem, Galat. quinto. Inanis ergo fiducia sine timore, pœnitētia & pijs fructibus ad Dei misericordiam, nulli proderit. Patet ergo, quòd iustitia fidei non in sola credulitate atque cordis fiducia posita sit, sed quoque in externa operum iustitia: hæc enim probat & testatur veram adesse in corde fidei iustitiam. Deindè quoniam credenti datur Spiritus sanctus, sicut dicit Apostolus, quia credidistis in Christum, obsignati estis Spiritu sancto, Ephes. primo. Qui Spiritus sanctus operatur virtutes, id est, charitatem, spem, castitatem, longanimitatē, &c. Galat. 5. in nobis. Nam in hunc finem datur. Vbi ergo non aderit externa illa fructificatio virtutum & operum, non est vera illa fidei iustitia vel credulitas: quare necessariò requiritur ad fidei iustitiam, vt integra sit obedientia Euangelij: & vbi illa non est, in vanum iactatur iustitia illa siue fiducia in Deum, Lucæ 1. Misericordia eius à progenie in progeniem timentibus eum, & Lucæ 6. Quid dicitis mihi, Domine Domine, & non facitis quæ dico vobis? qui venit ad me, & audit sermones meos & facit, similis hic est &c. Nō ergo fidei iustitia in sola cordis credulitate & purificatione consistit, sed & in externa fructificatione. sed inquis, iustus sua fide viuit, Respond. Esto, sed nemo falsa & inani fiducia viuit: & tunc falsa & inanis est fiducia illa, quandò foris non fructificat, quādo fides illa per charitatem non operatur. Iustus fide integra viuit, quæ consistit in hoc, quòd credo in Christum: deindè, vt credam Christo, id est, verbo illius obedio. quid enim est audire & credere verbum, & illud non facere? hos maximè reijcit scriptura ad Tit. 1. Confitentur se nōsse Deum Et Christus Iudeos increpauit Ioan. 8. iniquens: Si filij Abrahæ estis, opera Abrahæ facite &c. Fides ergo nō est inanis &

Roma. 1.
Abac. 2.

sterilis fiducia, sed est efficax & studiosa in omne opus bonum. Maximè per Prophetam Malachiã quærit Deus, inquit: si ego pater, vbi dilectio? si Dominus, vbi timor meus &cæt? Omnes iam ebrij sumus illa inani fiducia ad Dei misericordiam propter Christum: sed vereor ne maiori ex parte sit inanis & simulata, eò quòd nemo fructificat foris pia opera, immò illa blasphematur & contemnit &cæt. Nam doctrina illa, Sola fides iustificat & saluat, fecit simplices homines ita carnales, quòd putant solam illam inanem fiduciam sufficere sine obediẽtia verbi: sed quia Christus non solùm iussit credere nos in illum, sed etiam seruare quæ præcepit, sequitur quòd plures decipiuntur. Sic ait Christus Matt. vltimo ad discipulos, Euntes docete omnes gentes, scilicet fidem in me, quoniam ego sum cui data est potestas in cœlo, scilicet vt saluem, & in terra vt remittam peccata credẽtibus: & baptizate eos, qui in me credunt, vt habeant certum signaculum & pactum mecum gratiæ, salutis & remissionis, ne de hoc dubitent: deindè docete eos seruare omnia quæcunque mandauit vobis. At quid mandauit? Respon. legas totum Euangelium, quid Euangelistæ scribant: deindè & Apostolicas doctrinas, & multa reperies præcepta Evangelica, pœnitentiam de commissis peccatis, dilectionem inimici, & proximi humilitatem, reconciliationem, paupertatem spiritus, misericordiam, patientiam, beneficentiam erga pauperes, obediẽtiã prepositorum Ecclesiæ, obseruantiam preceptorum, orationem, ieiunium, eleemosynam, non iudicare alium, Deum timere, &cæt. Multa præcepta habet lex charitatis & Evangelica, ad quæ omnes tenentur fideles, & non sunt ab illis liberati, sed quidem à lege Moysaica, non autem Evangelica lege. Ideò inanis illa fiducia in Dei misericordiam sine obediẽtia preceptorum Evangelij, non est integra fidei iustitia: vt trunq; ergò præcipitur

elipitur & exigitur. Non ergo iustitia fidei respicit so-
 lum ad interiorem cordis iustitiam vel credulitatem
 atque fiduciam in Dei misericordiam, sed etiam ad
 præscriptas Evangelicas iustitias fidei foris. Igitur
 qui Christum tenet & habet, is non solum fiduciam
 habet, sed etiam præcepta illius custodit, ut non pu-
 desiat coram illo in aduentu eius, quãdò reddet uni-
 cuique secundum opera sua. 1. Ioan secundo. Qui
 facit iustitiam, ex Deo natus est: non dicit, qui solum
 credit CHRISTVM esse iustitiam suam, licet &
 hoc in suum finem exigitur & verum est. Patet ergò
 in quo sita sit iustitia fidei, non in sola fiducia erga
 DEVM per Christum, sed & in iustificatione atque
 operatione iustitiæ. Vtrunque enim hoc nomen
 iustitia declarat, quæ perfecta est iustitia, quando in-
 tûs & foris sit. Non ergò iustitia fidei excludit ope-
 ra neque damnat, sed exigit: quia fides sine operibus
 mortua & simulata est: & vbi fides non fructificat,
 ibi nondum est Spiritus sanctus, qui datur per ver-
 bum credenti, ut virtutes operetur in nobis, sicut A-
 postolus declarat fructus fidei, Galat. quinto. Insu-
 per quanuis iustitia fidei sit intûs & foris, atque ta-
 lis exigatur, quæ non solum per CHRISTVM er-
 ga Deum fidat, sed etiam extra iusta operetur, ut di-
 ctum est: non tamen hoc docetur, quòd Deus pro-
 pter nostram iustitiam fidei & opera iustificet & sal-
 uet, vel quòd hæc mereantur illa: nam semper salva
 manet regula gratiæ, quoniam propter Christum
 hæc consequimur in illum credentes, qui hoc quo-
 que solus meruit: sed quoniã facti sumus serui Dei,
 & tenemur hæc facere & habere, ideò quod debui-
 mus facere, fecimus. Luc. decimo septimo. Attamen
 libera adhuc est gratia: ideò transferimus omnibus
 factis beneficium adhuc in Christum, & non in no-
 stram iustitiam fidei & operum, solum fidem & ope-
 ra vrgentes, quòd necessariò fiant & fieri debent,

neia.

ne iactemus inanem fidem & gloriemur de illa sine timore Domini, & piorum operum factione, Deus tamē nō iniustus est, vt obliuiscatur operis nostri, Heb. 6. Gerson part. 4. in tractatu quomodo puer Iesus in mente deuota cōcipitur, nascitur &c. Dicebat sapiens Domino nostro, quid faciam vt saluus fiam? Respon. Serua pręcepta mea: hoc est, quod quis saluatur adimplendo pręcepta: quemadmodum si rex aliquis diceret alicui pauperi homini, vade vsq; ad finem vicinilius, & habebis 5. libras pecunię: ob id non lucratus esset pecunias, sed ob id quoniā rex ita dixisset. Si nō impleamus pręcepta, non ppter eā Paradisum lucrati fuerimus, sed quia Deus sic dixit. Apostoli interrogarunt Dominum Mat. 19. Ecce nos reliquimus omnia, &c. ibi dixit Christus: vos qui reliquistis omnia, & secuti estis me, centuplū accipietis &c. hoc ideo fit, quia Christus sic dixit, non vt hoc meruissent Apostoli. Et nos cū omnia meliori modo quocunq; potuimus, fecerimus, quid tandem erit? nisi quod dixit Christus, Serui inutiles estis &c? Hęc ille. Igitur in promissione in dicto & verbo Dei quiescit conscientia nostra, non hoc quærīt in facto proprio, vbi nunquam quietem reperiet: nec ultra obligat Deus in obseruatione pręceptorum, quam natura nostra adiuta sua gratia potest, quam in iustificatione & donatione Spiritus sanctus confert &c. vel ipse donat ex gratia tanta pręmia operibus: nostra opera per se hęc non merentur &cæt.

CAPVT XXX.

ARGVMENTA.

1. *Lex Moysi quare sit data, & quomodo à littera ad spiritum per Christum sit translata.*
2. *Lex fidei & Evangelij quare sit data.*
3. *Quomodo lex fidei obligat.*

Pletiq;